

Betænkning

over forslag til lov om ændringer i vejlove som følge af ændringerne i den kommunale styrelseslovgivning m. v.

(Afgivet af udvalget den 13. marts 1970).

Udvalget har i 6 møder behandlet lovforslaget og har herunder haft samråd med ministeren for offentlige arbejder, der endvidere skriftligt har besvaret en række spørgsmål fra udvalget.

Amtsrådsforeningen i Danmark, Bymæssige Kommuner, Den danske Købstadforening og De samvirkende Kommunalforeninger (sognerådsforeningerne) har rettet skriftlige henvendelser til udvalget, ligesom deputationer fra de nævnte foreninger har haft foretræde for udvalget. Henvendelserne fra foreningerne optrykkes i et særligt bilags-hæfte, der vil fremkomme senere tillige med ministerens kommentarer til henvendelserne.

Efter lovforslaget skal hovedlandeveje, der ikke er motorveje, og landeveje henhøre under amtsrådets bestyrelse, idet dog strækninger af sådanne veje, som indtil den 1. april 1970 har henhørt under et byråds bestyrelse, forbliver under bykommunens bestyrelse. Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at ordningen af bestyrelsesforholdene for hovedlandeveje og landeveje i bykommunerne er en midlertidig ordning, idet der i forbindelse med den forestående klassificering skal foretages en konkret vurdering af det fremtidige bestyrelsesforhold for hver enkelt vej ud fra det synspunkt, at det findes rimeligt, at hoved- og landevejstrækninger i større centrale byområder i de hidtidige købstadkommuner skal forblive under bykommunens bestyrelse. Udvalget har drøftet et af amtsrådsforeningen fremsat ønske om, at det pålægges ministeren at tilendebringe denne klassificering inden 1. april 1973. Ministeren har i sine kommenta-

rer til henvendelsen fra amtsrådsforeningen udtrykt betænkelighed ved at binde sig til en bestemt dato for gennemførelsen af den nævnte klassifikation. I tilslutning til dette skal udvalget henstille, at klassifikationen bliver fremskyndet, sådan at den så vidt muligt gennemføres inden for den af amtsrådsforeningen foreslåede frist.

Ministeren har stillet nedenstående ændringsforslag nr. 1 til 18, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger. Ændringsforslagene er tiltrådt af udvalget.

Herefter indstiller *udvalget* lovforslaget til *vedtagelse* med de af ministeren foreslåede ændringer.

Ændringsforslag

Af *ministeren for offentlige arbejder*, tiltrådt af *udvalget*:

Til § 1.

1) I den under nr. 1 foreslåede affattelse af § 2 affattes *stk. 1* således:

„Ved kommuner forstås i denne lov de i § 1, stk. 1, i lov nr. 223 af 31. maj 1968 om kommunernes styrelse omtalte øvrige kommuner (primærkommuner) samt Københavns kommune.“

2) Efter nr. 2 indsættes som nyt nummer:

„0. I § 5, *stk. 2, 1. pkt.*, ændres

„4 udpeges af Amtsrådsforeningen i Danmark“ til:

„5 udpeges af Amsrådsforeningen i Danmark“, og

„2 udpeges af De samvirkende Sognerådsforeninger i Danmark, 2 udpeges af foreningen „Bymæssige Kommuner“, 2 udpeges af Den danske Købstadforening“ ændres til:

„5 udpeges af Kommunernes Landsforening“.

3) I den under nr. 4 foreslåede affattelse af § 6 affattes *stk. 2* således:

„*Stk. 2.* Bivejene bestyres af kommunalbestyrelserne, i Københavns kommune af magistraten.“

4) I den under nr. 22 foreslåede § 19 a ændres i 1. pkt. „for bivejes vedkommende“ til: „for så vidt angår biveje uden for Københavns og Frederiksberg kommuner“.

5) Nr. 27 affattes således:

„27. I § 21, *stk. 1, 3. pkt.*, ændres „sognekommunal bivej“ til: „bivej uden for Københavns og Frederiksberg kommuner“, og i 4. *pkt.* udgår „sognekommunal“.“

6) I den under nr. 48 foreslåede affattelse af § 43 affattes 1. pkt. således:

„Beslutninger i medfør af §§ 40 og 41 kan indbringes for ministeren, såfremt beslutningen vedrører en hovedlandevej eller landevej.“

7) Nr. 50 udgår.

8) Nr. 51 affattes således:

„51. I § 45, *stk. 1*, ændres i 2. *pkt.* „købstadkommunale“ til: „kommunalt bestyrelse“ og i 3. *pkt.* „de kommunale vejbestyrelser“ til: „vejbestyrelserne“.“

Til § 2.

9) Nr. 1 affattes således:

„1. I § 2, *stk. 2, 1. pkt.*, udgår „andre“, „vedkommende kommunale vejvæsen“ ændres til: „vedkommende amtskommunale eller kommunale vejvæsen“ og „flere kommunale vejvæsener“ til: „flere vejvæsener“.“

10) Nr. 2 affattes således:

„2. I § 2, *stk. 3, 1. pkt.*, ændres „amts- eller bykommunale myndighed“ til: „vejbe-

styrelse“, og i 3. *pkt.* ændres „en kommunal myndighed til: „vejbestyrelsen“.“

11) Nr. 3 affattes således:

„3. I § 2, *stk. 4, 1. pkt.*, ændres „vedkommende amts- eller bykommunale myndighed“ til: „vedkommende myndighed, der skal bestyre vejen eller bistå ved dens bestyrelse, jfr. §§ 3 og 4“, og i 2. *pkt.* ændres „kommunale“ til: „pågældende“.“

12) Nr. 4 affattes således:

„4. I § 3, *stk. 2, 1. pkt.*, ændres „kommunale myndighed“ til: „vejbestyrelse“.“

13) Nr. 6 affattes således:

„6. I § 3, *stk. 3*, ændres „En kommunal“ til: „Vedkommende“.“

14) Nr. 10 affattes således:

„10. I § 4, *stk. 2, 2. pkt.*, ændres „En kommunal myndighed“ til: „De berørte myndigheder“.“

15) Nr. 15 affattes således:

„15. I § 6, *stk. 1, 1. pkt.*, ændres „de kommunale myndigheders“ til: „amtsrådene og de kommunale myndigheders“ og „den kommunale“ til: „vedkommende“. I 2. *pkt.* ændres „den kommunale myndighed“ til: „myndigheden“.“

16) Nr. 17 affattes således:

„17. I § 7, *stk. 1, 1. pkt.*, ændres „under kommunal bestyrelse“ til: „under amtskommunal eller kommunal bestyrelse“ og „kommunal vejbestyrelse“ til: „vejbestyrelse“.“

Til § 3.

17) I den under nr. 4 foreslåede affattelse af § 2, *stk. 1, 3. pkt.*, ændres „landvæsenskommissionen“ til: „landvæsensretten“.

18) Nr. 10 affattes således:

„10. § 4, *stk. 2*, affattes således:

„*Stk. 2.* De øvrige kommuner indsender senest inden udgangen af oktober endelige vejregnskaber for det foregående finansår i revideret stand til amtsrådene, der senest 31. december afgiver indstilling til ministeren om størrelsen af den endelige refusion, der tilkommer kommunerne.“

Bemærkninger.

Til nr. 1, 3-16.

Ændringerne, der i det væsentlige er udarbejdet på foranledning af henvendelser fra de kommunale organisationer og Københavns kommune, tilsigter at præcisere kommunebegrebet samt Københavns og Frederiksberg kommuners særstilling i forhold til de øvrige kommuner.

Til nr. 2.

Efter forslaget til vejbestyrelsesloven af 1957 skulle amtsrådsforeningen udpege 2 repræsentanter til vejnævnet, og de 3 primærkommunale organisationer skulle ligeledes udpege 2 repræsentanter hver. Amtsrådsforeningens repræsentation ændredes under folketingsbehandlingen fra 2 til 4 medlemmer med den begrundelse, at navnlig vejnævnets beføjelse til i mangel af mindelig overenskomst at fastsætte de økonomiske vilkår ved overgang af sognekommunale veje til amtskommunale veje gjorde det rimeligt, at amtsrådsforeningen fik lige så mange medlemmer som sognerådsforeningerne og foreningen af bymæssige kommuner tilsammen.

Efter 1. april 1970 har vejnævnet ifølge nærværende lovforslag tilsvarende beføjelse til at fastsætte de økonomiske vilkår ved overgang af kommunale veje til amtskommunale veje og omvendt. Amtsrådsforeningen og den nye kommunale landsforening, der er under dannelse ved sammenslutning af de hidtidige primærkommunale foreninger, bør, såfremt det nævnte synspunkt fortsat lægges til grund, herefter have lige mange medlemmer i vejnævnet.

Spørgsmålet om foreningernes repræsentation i vejnævnet har været drøftet med amtsrådsforeningen og de kommunale foreninger. Amtsrådsforeningen har under forhandlingen lagt vægt på, at der sikres paritet i forholdet mellem de to organisationers repræsentation, eventuelt således at hver af organisationerne udpeger 5 repræsentanter.

De primærkommunale foreninger har ikke noget at indvende mod, at der tilvejebringes paritet, men kan ikke acceptere, at denne tilvejebringes ved ændring af foreningernes nuværende repræsentation med den begrundelse, at de forskellige kommunetyper inden for den nye landsforening ikke i rimeligt omfang vil kunne repræsenteres af mindre end 6 medlemmer.

Da købstæderne efter 1. april 1970 vælger repræsentanter til amtsrådsforeningen, og da de hidtidige 3 primærkommunale foreninger sammensluttes til én forening, finder man ikke grundlag for at foreslå en udvidelse af antallet af primærkommunale og sekundærkommunale repræsentanter i vejnævnet. Man finder det derimod rimeligt, at der tilvejebringes paritet i forholdet mellem de to kommunegruppers repræsentation, og har derfor foreslået, at 5 medlemmer udpeges af amtsrådsforeningen og 5 medlemmer af Kommunernes Landsforening.

Da Kommunernes Landsforening efter det oplyste træder i funktion pr. 1. april 1970, vil der næppe opstå problemer i forbindelse med udpegningen af medlemmer til vejnævnet. Eventuelle praktiske overgangsproblemer vil kunne løses ved overgangsregler fastsat ved bekendtgørelse i medfør af forslagets § 5, stk. 2.

Til nr. 17.

Landbrugsministeriet har henstillet, at der foretages en redaktionel rettelser af hensyn til terminologien i vandløbslovgivningen.

Til nr. 18.

Forslaget er fremsat af amtsrådsforeningen og tiltrådt af Den danske Købstadforening.

Ved overgangsbestemmelse udfærdiget i medfør af forslagets § 5, stk. 2, agtes fristen for indsendelse til amtsrådene af de hidtidige købstadkommuners og flækkers endelige vejregnskaber for finansåret 1969-70 fastsat til 30. november 1970 og fristen for amtsrådenes indstilling til ministeren for det nævnte finansår fastsat til den 31. januar 1971.

Chr. R. Christensen.

Asger Jensen.

Fanger.

Stæhr Johansen.

Holmberg.

Kofoed.

A. Chr. Andersen,
formand.Amtoft,
næstformand.

Helge von Rosen.

Skovmand.

Hans Hækkerup.

Camre.

Gorrsen.

Ove Hansen.

Peter Jørgensen.

Børge Schmidt.

Arne Larsen.

Bilagsfortegnelse.

	Side
Bilag 1. Skrivelse af 2. december 1969 fra Bymæssige Kommuner, Den danske Købstadforening og De samvirkende Kommunalforeninger i Danmark (Sogneradsforeningerne)	729
— 2. Ministerens kommentarer til bilag 1:	749
— 3. Skrivelse af 13. januar 1970 fra Amtsrådsforeningen i Danmark	753
— 4. Ministerens kommentarer til bilag 3	767

Bilag 1.

BYMÆSSIGE KOMMUNER

DEN DANSKE KØBSTADFORENING

DE SAMVIRKENDE KOMMUNALFORENINGER

I DANMARK

(Sognerådsforeningerne).

København, den 2. december 1969.

I anledning af det af ministeren for offentlige arbejder den 8. oktober 1969 fremsatte forslag til lov om ændringer i vejlove som følge af ændringerne i den kommunale styrelseslovgivning m. v. (lovforslag nr. 11 1969-70) skal de tre primærkommunale landsforeninger — Bymæssige Kommuner, Den danske Købstadforening og De samvirkende Kommunalforeninger i Danmark udtale følgende:

Det foreliggende lovforslag er et af den række af lovforslag, der tager sigte på at tilpasse styrelsesregler m. v. på de enkelte vejområder til den nye kommunestruktur og det nye kommunale styrelsessystem.

Efter de tre primærkommunale landsforeningers opfattelse er det af væsentlig betydning, at det ved den lovgivning, der skal gennemføres i den kommende tid, på de forskellige områder, der berører kommunernes virksomhed, nøje iagttages, at sigtet med kommunalreformen følges op, således at mulighederne for en effektiv og rationel forvaltning og tilrettelæggelse af opgavernes udførelse virkelig realiseres. Foreningerne skal i denne forbindelse henvise til den som bilag 1 vedlagte redegørelse for sigtet med kommunalreformen.

De kommunale landsforeninger er helt opmærksomme på, at der inden for hvert enkelt forvaltningsområde gør sig særlige hensyn gældende, og foreningerne er indstillet på, at sådanne særlige hensyn i rimeligt omfang skal søges tilgodeset. Foreningerne må imidlertid lægge afgørende vægt på, at der ikke herved gribes ind i de grundlæggende principper for den tilsigtede forvaltningsreform med den virkning, at kommu-

nalbestyrelsernes mulighed for at gennemføre en tilfredsstillende løsning af de offentlige opgaver vanskeliggøres, eller således at kommunalbestyrelserne ikke får mulighed for at indpasse planerne på de enkelte forvaltningsområder i en samlet helhedsplan for kommunen.

På vejområdet er hovedmålet med de til enhver tid værende ressourcer og under skyldig hensyntagen til løsningen af andre samfundsopgaver at anlægge og vedligeholde et vejnet, der kan give mulighed for en uhindret afvikling af trafikken, og som i overensstemmelse med den samlede samfunds politik kan medvirke til at fremme den økonomiske og øvrige udvikling i landet.

Dette hovedmål kan opfyldes ved bestemmelser, der bygger på følgende hovedsynspunkter, der er i overensstemmelse med kommunalreformens forudsætninger:

1) Folketinget, regeringen og vejdirektoratet sikrer gennem vejfondstilsbudene og godkendelsen af linieføring og projekter for større vejanlæg samt ved fastsættelse af generelle normer afstemningen med den landspolitiske økonomiske målsætning, samlede koordineringshensyn og gennemførelsen af trafikikkerhedsmæssige og vejtekniske krav.

2) Amtsrådene sikrer ved anlæg og drift af gennemgående veje uden for byområderne samt ved godkendelsesbeføjelser og tilsyn med gennemgående veje i byområderne overensstemmelsen med den overordnede planlægning og koordineringen på det regionale plan.

3) Kommunalforsamlingerne i primærkommunerne sikrer ved udførelsen af vejanlæg

afstemningen i forhold til andre lokale investeringer m. v., indpasningen i byplanlægningen og sammenhængen med andre by- og byggemodningsaktiviteter.

De primærkommunale landsforeninger er af den opfattelse, at det ville være i bedst overensstemmelse med kommunalreformen, dersom det blev overvejet at gennemføre en gennemgribende omlægning af fordelingen af opgaverne på vejområdet mellem staten, amtskommunerne og kommunerne, f. eks. således at ansvaret for anlæg og drift af hovedlandeveje — muligvis også de hovedlandeveje, der anlægges som motorveje — overføres til de nye amtskommuner.

Foreningerne er imidlertid indforståede med, at det ikke på indeværende tidspunkt vil være muligt at gennemarbejde dette spørgsmål med henblik på gennemførelse fra 1. april 1970, men skal henstille, at også spørgsmålet om opgavefordelingen på vejområdet kommer til at indgå i de overvejelser om en videregående omlægning af opgavefordelingen mellem staten og kommunerne, der skal foregå i de kommende år.

De primærkommunale landsforeninger skal således på indeværende tidspunkt alene beskæftige sig med de styre- og tilsynsregler m. v. på vejområdet, som det er nødvendigt eller naturligt at ændre som en umiddelbar konsekvens af kommunalreformen. Foreningerne har i denne forbindelse særlig rettet opmærksomheden på følgende hovedspørgsmål og skal med hensyn til ønsker om ændringer iøvrigt i enkelte lovbestemmelser henvide til vedlagte bilag 2.

1. De tre primærkommunale sammenslutninger anerkender den imødekommenhed, der er vist over for foreningernes synspunkter med hensyn til fortsat at henlægge bestyrelsen af hovedlandeveje og landeveje i de hidtidige købstadområder til primærkommunernes bestyrelser. Foreningerne finder imidlertid ikke, at de hensyn til bysamfundenes planlægning, tilrettelæggelsen af andre foranstaltninger i byerne i tilknytning til vejene (vejadgang, kloakker, vejafvanding, gas, vand, fjernvarme, placering af busstoppesteder, lysregulering m. v.) og sammenhængen med de opgaver, kommunerne under alle omstændigheder skal varetage i tilknytning til vej- og gadenettet (fortovsanlæg, renholdelse, snerydning osv.) i

tilstrækkelig grad er tilgodeset ved det foreliggende forslag.

Disse problemer findes også i andre bysamfund end købstæderne og giver anledning til et væld af praktiske og administrative problemer, når visse betydningsfulde veje i byerne henhører under en anden myndighed end kommunalbestyrelsen. Problemerne rækker endvidere langt ud over de hidtidige købstæders grænser i de forstadsområder m. v., der hidtil har ligget i sognekommunerne.

Et af formålene med den kommunalreform, der nu gennemføres, er netop at samle det enkelte bysamfund i én kommune for derigennem at muliggøre, at kommunalbestyrelsen for den nye kommune kan gennemføre en samlet tilrettelæggelse af hele byens udvikling. I denne tilrettelæggelse indtager vejplanlægningen — ikke mindst for de overordnede veje — en helt central placering.

De primærkommunale landsforeninger må derfor lægge vægt på, at det forelagte lovforslag ændres således, at alle vejstrækninger i byområderne udenfor Københavnsområdet henlægges under primærkommunernes bestyrelse, f. eks. således at de vejstrækninger, der pr. 1. april 1970 ligger inden for de i § 2, stk. 1, i lov om by- og landzoner omtalte byzoner, henlægges til bestyrelse i primærkommunerne, medens der for så vidt angår hovedlandevejs- og landevejsstrækninger, der ligger i områder, der i tiden herefter overføres fra landzone til byzone, skal optages forhandling om vejstrækningernes overførsel fra amtsrådets til primærkommunens bestyrelse, dersom kommunalbestyrelsen i vedkommende primærkommune anmoder herom.

Udkast til ændringer i de foreslåede lovbestemmelser med henblik på løsning af disse spørgsmål er optaget i bilag 2 under punkterne 1, 3 og 4.

Det er samtidig hermed under punkt 22 i bilag 2 henstillet, at de hidtidige refusionsregler for hovedlandeveje og landeveje i byområder opretholdes, samtidig med at der under punkt 18 i bilag 2 er taget forbehold om, at der ved en primærkommunes overtagelse af bestyrelsen af en nyanlagt hovedlandevejsstrækning skal optages forhandling om de økonomiske konsekvenser heraf. På

tilsvarende måde bør der ved lovens ikrafttræden optages forhandlinger om de økonomiske virkninger af primærkommuners overtagelse af hovedlandevejs- og landevejstrækninger.

2. Det er endvidere foreningernes opfattelse, at selvom det er en naturlig konsekvens af den nye kommunestruktur og de nye kommunale styrelsesregler, at alle primærkommuner — bortset fra København og Frederiksberg — skal henhøre under de nye amtsråds tilsyn, er det ikke en nødvendig konsekvens — og absolut ikke en konsekvens, der er i overensstemmelse med den samlede målsætning for kommunalreformen — at amtsrådenes fremtidige tilsyn med primærkommunerne skal være ligeså indgående som de hidtidige amtsråds tilsyn med de hidtidige sognekommuner. Med hensyn til bivejene bør der gælde samme dispositionsfrihed for de nye kommuner, som i dag gælder for købstadkommunerne.

Efter de tre foreningers opfattelse må det tværtimod være en af følgerne af kommunalreformen, at det i langt videre omfang end hidtil overlades kommunalbestyrelserne i primærkommunerne selv at varetage opgaverne på vejområdet, således at tilsynet indskrænkes til, hvad der er nødvendigt af koordineringsmæssige hensyn.

Det skal i denne forbindelse tilføjes, at den gennemførte nedsættelse af vejrefusionsprocenterne medfører, at kommunerne nu bærer en så stor del af de afholdte vejjudgifter, at det også udfra et statsfinansielt og samfundsøkonomisk synspunkt må være ganske ubetænkeligt at overlade kommunerne en vidtstrakt dispositionsfrihed på vejområdet — indenfor det fastsatte system af normer. Det skal herved også fremhæves, at alle større og mere indgribende vejarbejder under alle omstændigheder vil blive forelagt de centrale myndigheder enten i henhold til hovedlandevejsloven eller med henblik på ansøgning om vejfondstilsbud.

De tre primærkommunale foreninger henstiller således, at der gives kommunalbestyrelserne i primærkommuner en større adgang til selvstændigt at disponere på vejområdet end efter det forelagte lovforslag og skal med hensyn til enkelthederne henvise til punkterne 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15 og 24 i vedlagte bilag 2.

Foreningerne skal endvidere anmode om, at repræsentanter for foreningerne får lejlighed til ved personligt fremmøde overfor udvalget at redegøre for foreningernes synspunkter.

P. Fenneberg

Henning Rasmussen

A. Daugaard

Underbilag 1 til skrivelse af 2. december 1969 (bilag 1).

**BYMÆSSIGE KOMMUNER
DEN DANSKE KØBSTADFORENING
DE SAMVIRKENDE KOMMUNALFORENINGER
I DANMARK
(Sognerådsforeningerne).**

Sigtet med kommunalreformen.

1) Ved kommunalreformen har det været hensigten at skabe grundlag for en *decentralisering til kommunerne* af en væsentlig del af de offentlige serviceopgaver og forvaltningsopgaver, der tager sigte på betjening af de enkelte borgere og på varetagelsen af den af samfundsmæssige hensyn nødvendige regulering i forhold til den enkelte, således at kommunerne i videst muligt omfang selvstændigt skal varetage disse opgaver. Dette indebærer bl. a., at de hidtidige detaljerede tilsyn med mange sider af den kommunale virksomhed skal indskrænkes, og at tilsynet først og fremmest skal tage sigte på at sikre den fornødne vurdering af den samlede offentlige virksomhed såvel indenfor den enkelte sektor som ud fra en vurdering af de samlede økonomiske og arbejdskraftmæssige ressourcer, der på et givet tidspunkt bør være til rådighed til løsning af de offentlige opgaver, samt at tilgodese borgernes retssikkerhed gennem et tilfredsstillende ankesystem for så vidt angår den lokale forvaltningens lovmæssighed.

Når det her i landet og i en række andre lande anses for hensigtsmæssigt at decentralisere til kommuner, skyldes det en række indbyrdes sammenhængende fordele, der knytter sig til den kommunale styreform — og særlig den udformning, det kommunale styre har fået i de nordiske lande — fordele som den nu gennemførte kommunalreform giver bedre mulighed for at udnytte. For det første spænder kommunernes kompetence over mange forvaltningsområder, hvilket giver kommunerne gode muligheder for at samordne planlægning og udførelse af de

forskellige forvaltningsopgaver. For det andet bygger det kommunale styre på et politisk og et økonomisk ansvar, der hviler dels på almindeligt valg blandt kommunernes beboere, dels på den selvstændige ret til at udskrive skatter. Denne forening af politisk og økonomisk ansvar kombineret med beskatningsret giver mulighed for at veje forskellige behov og foranstaltninger mod hinanden og danner samtidig baggrund for de bestræbelser for videreudvikling og initiativ, som karakteriserer den kommunale forvaltning. Det på de almindelige valg og beskatningsretten hvilende ansvar indebærer imidlertid tillige en automatisk virkende kontrol med, at den service, kommunerne påtager sig, er i overensstemmelse med borgernes ønsker og økonomiske muligheder.

Samlingen af mange opgaver hos kommunerne indebærer endvidere muligheder for en fælles udnyttelse af de ressourcer, der tilvebringes indenfor det kommunale system, f. eks. ekspertviden, personale, avancerede kontormæssige hjælpemidler, lokaler osv. Der er tillige en betydelig fleksibilitet med hensyn til omfordelingen af ressourcerne efter de til enhver tid værende behov.

2) Det er almindelig anerkendt, at en *planlægning*, der bl. a. tager sigte på en prioritering af anvendelsen af de fysiske og økonomiske ressourcer, vil være stadig mere nødvendig ved tilrettelæggelsen af den offentlige virksomhed. Det betragtes tillige efterhånden som en almindelig accepteret kendsgerning, at en sådan samfundsplanlægning ikke alene omfatter opstillingen af planerne, men også planernes gennemfø-

relse, herunder den stadige justering og fornyelse af planer. Kommunalbestyrelserne må derfor som ansvarlige for udførelsen af væsentlige dele af den offentlige virksomhed også stå med ansvaret for tilvejebringelsen af den planlægning, der skal foregå vedrørende de virksomhedsområder, de beskæftiger sig med. At denne planlægning skal ske indenfor rammer og generelle forudsætninger, der fastlægges af lovgivningsmagten og de centrale og regionale myndigheder, og at der af tilsynsmyndigheder ud fra hensyn til samfundets almindelige økonomiske politik og koordineringshensyn skal ske en godkendelse af kommunale planer, er en naturlig følge af vort almindelige samfundssystem og en nødvendighed for at sikre den set for samfundet som helhed bedst mulige udnyttelse af de forhåndenværende ressourcer.

Det planlægningssystem, som lovgivningsmagten hidtil har beskæftiget sig mest med — byplanlægning — bygger da også på, at kommunerne som de udførende med hensyn til vejanlæg, kloakering m. v. har skullet tage initiativ til at tilvejebringe pla-

nerne, som derefter har skullet godkendes af de centrale myndigheder. De centrale myndigheder har ikke kunnet pålægge kommunalbestyrelserne at gennemføre byplaner af bestemt indhold, men har naturligvis gennem godkendelsesbeføjelsen kunnet øve en væsentlig påvirkning på de kommunale planer.

3) Den gennemførte kommunalreform har som forudsætning, at den udførende virksomhed i det væsentlige skal varetages af primærkommunerne. *Serviceopgaverne og forvaltningen skal i videst muligt omfang henlægges til primærkommunerne*, medens amtskommunernes opgave først og fremmest bliver at koordinere primærkommunernes virksomhed samt at varetage de opgaver, der på grund af deres omfang ikke naturligt kan henlægges til en primærkommune. Det er endvidere tanken, at tilsynet med primærkommunerne i væsentligt omfang skal henlægges til de nye amtskommuner som et led i *amtskommunernes koordinerende virksomhed*.

Underbilag 2 til skrivelse af 2. december 1969 (bilag 1).

BYMÆSSIGE KOMMUNER
DEN DANSKE KØBSTADFORENING
DE SAMVIRKENDE KOMMUNALFORENINGER
I DANMARK

(Sognerådsforeningerne).

København, den 1. december 1969.

Ønsker om ændringer i forslag til lov om ændringer i vejlove som følge af ændringerne i den kommunale styrelseslovgivning (lovforslag nr. 11 1969-70).

1. *Ad lovforslagets § 1, nr. 1 (vejbestyrelseslovens § 2):*

Bestemmelsen foreslås affattet således:

„1. § 2 affattes således:

„§ 2. Ved kommuner forstås i denne lov de i § 12 i lov om kommunernes styrelse omtalte øvrige kommuner (primærkommuner) med undtagelse af Københavns og Frederiksberg kommuner.

Stk. 2. Ved byområder forstås i denne lov de områder, der pr. 1. april 1970 er byzoner i henhold til § 2, stk. 1, i lov om by- og landzoner.“

Forslaget til ændring af stk. 1 i vejbestyrelseslovens § 2 tager sigte på at give en mere korrekt beskrivelse af primærkommunerne end beskrivelsen i det fremsatte lovforslag.

Forslaget til ændring af stk. 2 i vejbestyrelsesloven tager sigte på at lægge rammer om de byområder, inden for hvilke kommunalbestyrelserne i primærkommunerne efter de primærkommunale sammenslutningers opfattelse bør overtage bestyrelsen også af hovedlandeveje og landeveje, jfr. bemærkningerne i hovedskrivelsen under pkt. 1. Når det foreslås at anvende byzoneinddelingen ved lovens ikrafttræden, hænger det sammen med, at dette giver et entydigt kriterium, og at man dermed undgår, at fremtidige ændringer i zoneinddelingen automatisk får virkning med hensyn til vejbestyrelsesforholdene, hvilket vil kunne være uhenigtsmæssigt — særlig i områder, hvor der jævnligt sker ændringer i zoneinddelingen. Ændringer i vejbestyrelsesforholdene som følge af senere ændringer i zoneinddelingen skal efter forslaget til ændring til § 1, nr. 4, alene kunne ske efter forhandling mellem

vedkommende amtsråd og kommunalbestyrelse i det enkelte tilfælde.

Det i lovforslaget foreslåede begreb „bykommune“ forekommer under alle omstændigheder ikke tilfredsstillende. Hvis der skal opretholdes særlige bestemmelser for de hidtidige købstadområder, er det antagelig lige så korrekt at kalde dem „købstæder“.

2. *Ad vejbestyrelseslovens § 5, stk. 2.*

Opmærksomheden henledes på, at de tre primærkommunale landsforeninger — Bymæssige Kommuner, Den danske Købstadforening og De samvirkende Kommunalforeninger — kan forventes at blive sammenlagt til en fælles primærkommunal landsforening — Kommunernes Landsforening — fra 1. april 1970. Endelige beslutninger herom vil dog først blive truffet ved møder i de tre foreningers besluttende forsamlinger 23. og 29. januar samt 13. marts 1970.

Med henblik på en eventuel fremtidig ændring af bestemmelsen i vejbestyrelseslovens § 5 skal de tre foreninger dog allerede nu gøre opmærksom på, at man af hensyn til en rimelig repræsentation for forskellige kommunetyper, kommunestørrelser og landsdele finder det rimeligt, at der fortsat opretholdes en repræsentation for den forventede nye landsforening svarende til den samlede repræsentation for de tre nuværende foreninger.

3. *Ad lovforslagets § 1, nr. 4 (vejbestyrelseslovens § 6).*

Bestemmelsen foreslås affattet således:

„4. § 6 affattes således:

„§ 6. Hovedlandeveje, der er anlagt eller udbygget som motorveje, bestyres af mini-

steren for offentlige arbejder, jfr. lov om hovedlandeveje. De øvrige hovedlandeveje samt landevejene henhører:

- a) i Københavns og Frederiksberg kommuner under henholdsvis magistratens og kommunalbestyrelsens bestyrelse
- b) i Københavns amtskommune under amtsrådets bestyrelse
- c) i andre byområder under kommunens bestyrelse
- d) uden for byområderne under amtsrådene bestyrelse.

I et område, der efter 1. april 1970 overføres fra landzone til byzone, jfr. loven om by- og landzoner, kan kommunalbestyrelsen i vedkommende kommune forlange, at spørgsmålet om overførsel af bestyrelsen af de i området beliggende hovedlandevejs- og landevejsstrækninger fra amtsrådet til kommunalbestyrelsen tages op til forhandling. Dersom der ikke kan tilvejebringes enighed om en sådan overførsel, træffer ministeren for offentlige arbejder afgørelse om, hvorvidt overførsel skal finde sted.

Stk. 2. Biveje henhører under kommunernes bestyrelse, i Københavns kommune under magistratens bestyrelse.

Vedrørende dette forslag henvises til bemærkningerne i hovedskrivelsen under pkt. 1.

4. Ad vejbestyrelseslovens § 13.

Henvisningen i lovens § 13, stk. 1, til §§ 7 og 9 foreslås — som en konsekvens af forslaget ovenfor under punkt 3 — ændret til en henvisning til §§ 6, 7 og 9.

Der bør endvidere i ændringsloven indføres en overgangsbestemmelse, hvorefter bestemmelsen i § 13, stk. 1, tillige finder anvendelse i de tilfælde, hvor administrationen af en vejstrækning som følge af ændringsloven overgår fra en amtskommunes til en primærkommunes bestyrelse.

5. Ad lovforslagets § 1, nr. 10 (vejbestyrelseslovens § 14).

Vejbestyrelseslovens § 14 foreslås helt ændret, f. eks. med følgende ordlyd:

„§ 14. I hver kommune affatter kommunalbestyrelsen en fortegnelse over biveje. Uden for byområderne skal bivejene være opdelt i biveje af 1. og 2. klasse. På fortegnelsen opføres alle offentlige veje, der ikke af ministeren for offentlige arbejder er hen-

ført under hovedlandevejenes eller landevejenes klasse. På fortegnelsen kan desuden optages:

- 1) veje, hvortil almenheden har færdselsret, der hviler på andet grundlag end vedtægt eller deklaration,
- 2) veje, der har været til brug for flere særskilt matrikulerede og i særligt øje værende ejendomme, jfr. herved § 26,
- 3) veje, hvortil arealer erhverves ved frivillig overenskomst eller efter forudgående ekspropriation, jfr. herved § 23.

Fortegnelsen tilstilles ministeren for offentlige arbejder til optagelse i vejregistret. Samtidig hermed tilsendes der amtsrådet en afskrift af fortegnelsen. Efter at bekendtgørelse om fortegnelsen er sket i overensstemmelse med reglerne i § 8, tilstiller ministeren de respektive vejbestyrelser og amtsråd udskrift af vejregistret. Ændring i fortegnelsen tilstilles snarest ministeren til optagelse i vejregistret, idet amtsrådet samtidig underrettes.

Vedrørende forslaget henvises til bemærkningerne i hovedskrivelsen under punkt 2.

6. Ad lovforslagets § 1, nr. 17 (vejbestyrelseslovens § 17).

Det foreslås, at bestemmelsen i § 17, stk. 7, udgår.

Dersom kommunalbestyrelserne i primærkommunerne overtager bestyrelsen af hovedlandevejene og landevejene i byområderne, bliver der ikke behov for en hjemmel for amtsrådenes medvirken med hensyn til fortovsanlæg ved sådanne veje i byer og bebyggelser.

Derimod ville det måske være naturligt at inddrage amtsrådene i koordineringen af den overordnede vejplanlægning i alle kommuner.

7. Ad vejbestyrelseslovens § 18, stk. 2 og 3.

Det foreslås, at stk. 2 udgår.

Det foreslås, at ordene „med amtsrådets samtykke“ udgår af 1. punktum i dette stykke.

Bestemmelserne harmonerer ikke med den under punkt 5 foreslåede ændring af § 14, hvorefter kommunalbestyrelserne selv affatter fortegnelserne over de offentlige veje i kommunerne og således selv skal have ansvaret for bivejenes administration og anlæg.

8. *Ad lovforslagets § 1, nr. 20 (vejbestyrelseslovens § 18, stk. 4).*

Det foreslås, at bestemmelsen udgår.

Ved en indskrænkning af antallet af kommuner her i landet til ca. 275 vil der kun være ganske få kommuner, der ikke selv har en fast teknisk forvaltning, og i disse kommuner vil der ikke blive tale om anlægsarbejder af nogen betydning. Dersom der skulle blive tale om anlægsarbejder af blot nogen betydning i kommuner uden fast teknisk forvaltning, må man gå ud fra, at kommunalbestyrelsen under alle omstændigheder vil alliere sig med teknisk sagkyndige til projektet.

9. *Ad lovforslagets § 1, nr. 23 (vejbestyrelseslovens § 20, stk. 1).*

I stedet for den i lovforslaget angivne ændring foreslås alene ordene „— for kommunale bivejes vedkommende dog af amtsrådet —“ slettet.

10. *Ad lovforslagets § 1, nr. 27 (vejbestyrelseslovens § 21, stk. 1).*

I stedet for de i lovforslaget foreslåede ændringer foreslås 3. og 4. punktum i § 21, stk. 1, i vejbestyrelsesloven slettet.

11. *Ad lovforslagets § 1, nr. 43 (vejbestyrelseslovens § 40, stk. 1).*

I det i lovforslagets § 1, nr. 43, fremsatte forslag til ændret affattelse af de sidste punktummer i vejbestyrelseslovens § 43, stk. 1, foreslås det sidste punktum („amtsrådene kan i særlige tilfælde tillade . . . indtil 50 m.“) affattet således: „Med amtsrådenes godkendelse kan kommunalbestyrelserne i andre kommuner i særlige tilfælde bestemme, at byggelinierne ved biveje forøges indtil 50 m.“

Den ændrede affattelse skyldes ønsket om at præcisere, at initiativet til byggeliniebestemmelser for biveje skal udgå fra kommunalbestyrelserne i primærkommunerne.

12. *Ad lovforslagets § 1, nr. 52 og 53 (vejbestyrelseslovens § 45, stk. 2 og 3).*

Bestemmelserne i vejbestyrelseslovens § 45, stk. 2 og 3, foreslås affattet således:

„Stk. 2. Amtsrådet kan ophæve eller tillade afvigelse fra bestemmelser truffet i medfør af §§ 40 og 41 om byggelinier ved landeveje under amtsrådets bestyrelse. For

så vidt angår biveje i Københavns og Frederiksberg kommuner, kan henholdsvis magistraten og kommunalbestyrelsen tillade ophævelse af eller fravigelser fra bestemmelserne. Samtykke fra ministeren for offentlige arbejder udkræves dog til fravigelse fra eller ophævelse af bestemmelser, der er truffet i henhold til denne godkendelse.

Stk. 3. Vejbestyrelserne i andre kommuner kan ophæve eller tillade fravigelse fra bestemmelser truffet i medfør af §§ 40 og 41 om byggelinier ved de af dem bestyrede biveje. Samtykke fra amtsrådet udkræves dog til fravigelse eller ophævelse af bestemmelser, der er truffet i henhold til godkendelse fra ministeren for offentlige arbejder eller amtsrådet.“

Der ønskes således givet de enkelte kommunalbestyrelser større frihed til selv at bestemme fravigelser af byggeliniebestemmelser for biveje, ligesom det ønskes præciseret, at initiativet til fravigelser må udgå fra vedkommende kommunalbestyrelse.

13. *Ad lovforslagets § 1, nr. 55 (vejbestyrelseslovens § 48).*

Det sidste punktum i den foreslåede nye affattelse af § 48 henstilles slettet.

Der henvises til ønsket ovenfor under punkt 5 om at overlade til kommunalbestyrelserne i primærkommunerne selv at træffe beslutning om optagelse af biveje i fortegnelsen. Dette må så meget mere gælde offentlige stier.

14. *Ad lovforslagets § 1, nr. 56 og 57 (vejbestyrelseslovens § 49).*

Vejbestyrelseslovens § 49 henstilles affattet således, at den harmonerer med den af de primærkommunale sammenslutninger foreslåede affattelse af § 14.

15. *Ad lovforslagets § 1, nr. 59 (ny § 55 a i vejbestyrelsesloven).*

Stk. 2 i den foreslåede nye § 55 a i vejbestyrelsesloven foreslås affattet således:

„Stk. 2. Forslag om etablering eller forbedring af de i stk. 1 nævnte sikkerhedsforanstaltninger skal af vejbestyrelserne efter forhandling med vedkommende politimester og jernbanebestyrelse forelægges ministeren for offentlige arbejder, der afgør sagen. For så vidt angår biveje uden for byområderne skal forslag herom forelægges ministeren

gennem amtsrådet. Såfremt enighed ikke opnås, afgøres sagen af ministeren for offentlige arbejder efter forhandling med justitsministeren.“

Den foreslåede ændring af affattelsen skyldes dels den af foreningerne foreslåede ændring af bestyrelsesforholdene for de overordnede veje i byområderne, dels det tidligere fremdragne ønske om, at initiativet udgår fra den vejbestyrelse, der har den umiddelbare forvaltning af den pågældende vejstrækning.

16. *Ad lovforslagets § 2, nr. 2 (hovedlandejevslovens § 2, stk. 3).*

Det henstilles, at der udover den i lovforslagets § 2, nr. 2, foreslåede ændring i hovedlandejevslovens § 2, stk. 3, 3. punktum, foretages en ændring i det nævnte stykkes første punktum således, at ordene „den i § 6, stk. 1, i lov om bestyrelsen af de offentlige veje omhandlede amts- eller bykommunale myndighed“ ændres til: „det amtsråd eller den kommunalbestyrelse (i København magistraten), hvorunder bestyrelsen af hovedvejsstrækninger i det pågældende område henhører“.

Ændringsforslaget hænger sammen med den foreslåede ændrede fordeling af bestyrelsen af hovedlandeveje og landeveje i byområder.

17. *Ad lovforslagets § 2, nr. 3 (hovedlandejevslovens § 2, stk. 4).*

En tilsvarende ændring som angivet under punkt 16 henstilles foretaget i hovedlandejevslovens § 2, stk. 4, således at ordene „amts- eller bykommunale myndighed“ ændres til: „amtsråd eller kommunalbestyrelse (i København magistraten)“.

18. *Ad lovforslagets § 2, nr. 4 og 5 (hovedlandejevslovens § 3, stk. 2).*

I overensstemmelse med forslagene under punkterne 16 og 17 ovenfor henstilles ordene „i § 6, stk. 1, i vejbestyrelsesloven omhandlede kommunale myndighed“ ændret til: „amtsråd eller kommunalbestyrelse (i København magistraten)“.

Lovforslagets § 2, nr. 5, om ændring af 2. og 3. punktum i hovedlandejevslovens § 3, stk. 2, henstilles herefter affattet således: „I forbindelse med overgang af hovedlandejevsanlæg til en kommunes bestyrelse træffes

der samtidig bestemmelse om, i hvilket omfang vedkommende amtskommune skal refundere kommunen en del af dennes egenudgift ved vejens fremtidige bestyrelse.“

Det forudsættes, at udgifter ved drift af hovedlandeveje og landeveje som hidtil kan anmeldes til refusion med den for amtskommunerne gældende refusionsprocent, men der kan herudover blive tale om, at amtsrådene bør afholde udgifter ved drift af hovedlandejevsstrækninger gennem byområder.

19. *Ad lovforslagets § 2, nr. 6 (hovedlandejevslovens § 3, stk. 3).*

Det henstilles, at ordene „En kommunal myndighed“ i stedet for som foreslået ændres til: „En vejbestyrelse“.

20. *Ad lovforslagets § 2, nr. 7, 9 og 10 (hovedlandejevslovens § 4, stk. 1, 1. punktum).*

Bestemmelsen i 1. punktum i § 4, stk. 1, i hovedlandejevsloven henstilles affattet således: „Amtsrådene, Københavns magistrat og Frederiksberg kommunalbestyrelse bistår hver inden for deres områder og de øvrige kommunalbestyrelser uden for Københavns amtskommune i byområderne ministeren for offentlige arbejder ved bestyrelsen af de hovedlandeveje, der er anlagt eller udbygget som motorveje, jfr. dog stk. 2.“

21. *Ad hovedlandejevsloven i øvrigt.*

Det vil endvidere være nødvendigt at foretage andre mindre konsekvensændringer i hovedlandejevslovens øvrige paragraffer som følge af de af foreningerne foreslåede ændringer.

22. *Ad lovforslagets § 3, nr. 3 (vejtilskudslovens § 1, stk. 2).*

Det henstilles, at bestemmelsen i sidste punktum i vejtilskudslovens § 1, stk. 2, ændres til: „I Københavns og Frederiksberg kommuner samt i byområderne i andre kommuner uden for Københavns amtskommune forøges refusionen dog således, at den pr. kilometer hovedlandevej eller landevej under vedkommende kommunes bestyrelse forøges til 75 pct. af den gennemsnitlige refusionsberettigende vejjudgift pr. kilometer for hele kommunens vejnet.“

Den foreslåede ændring er en konsekvens af den af foreningerne ønskede ændrede styrelsesform i byområderne.

23. *Ad vejtilskudsloven iøvrigt.*
 Det vil endvidere være nødvendigt at foretage andre konsekvensændringer i vejtilskudsloven.

24. *Ad lovforslagets § 4.*

Det henstilles, at ordene „efter amtsrådets skøn“ i forslaget til ny § 4, stk. 2, i lov

nr. 85 af 31. 1 arts 1926 slættes, samt at der indføres hjemmel til, at spørgsmål om vejvedtægts indhold og område kan forelægges ministeren for offentlige arbejder til afgørelse, dersom der ikke kan tilvejebringes enighed mellem en kommunalbestyrelse og vedkommende amtsråd herom.

Bilag 2.

Ministerens kommentarer til bilag 1.

I skrivelse af 2. december 1969 har de kommunale organisationer over for folketingsudvalget angående forslag til lov om ændringer i vejlove som følge af ændringerne i den kommunale styrelseslovgivning fremsat forskellige ønsker om revision af det foreliggende lovforslag.

Det er foreningernes hovedsynspunkt, at kommunalbestyrelserne skal være ansvarlige for vejanlæg i byområderne, at amtsrådene skal have ansvaret for gennemgående veje uden for byområderne — herunder også alle hovedlandeveje — medens den centrale forvaltning alene skal øve indflydelse på vejnettet gennem vejfondstilskud, projektgodkendelse for større vejanlæg samt generelle normer.

Medens organisationerne finder, at spørgsmålet om bestyrelsen af hovedlandevejene må afvente det videre kommunalreformarbejde vedrørende opgavefordelingen mellem staten, amterne og kommunerne, ønskes følgende problemer løst ved det nu foreliggende lovforslag:

1: *Bestyrelsesforholdene.*

Foreningerne peger på, at det foreliggende lovforslag kun i meget begrænset omfang imødekommer kommunernes ønsker om selv at administrere hovedlandeveje og landeveje i byerne, hvor konkrete problemer vedrørende vejadgang, vejafvanding, ledninger, placering af busstoppesteder, fortovsanlæg, renholdelse og snerydning spiller en væsentlig rolle i administrationen.

Ifølge lovforslagets § 1, nr. 4, beholder de hidtidige købstæder bestyrelsen af hovedlandeveje og landeveje i det hidtidige omfang, indtil man i forbindelse med den almindelige klassificering af veje kan nå frem til en afgrænsning af amtsrådenes og kommunernes kompetence.

Ifølge henvendelsen ønsker kommunerne at overtage administrationen af disse veje i samtlige byområder.

Da en definition af begrebet „byområder“ er påkrævet, foreslår organisationerne, at disse defineres som byzoneområder pr. 1. april 1970, således som disse er beskrevet i loven om by- og landzoner (lov nr. 315 af 18. juni 1969).

I henhold til nævnte lov er byzoner bl. a. nuværende inder- og mellemzoneområder i henhold til byreguleringsloven og nye kommuner, der inden 1. april 1970 af boligministeren godkendes som byudviklingsområde. Hertil kommer områder, der i henhold til byplan eller bygningsvedtægt er udlagt til bymæssig bebyggelse.

Organisationernes forslag medfører, at væsentlige dele af det overordnede vejnet må forudsættes bestyret af primærkommunerne. Udvidelsen i forhold til den nuværende ordning, hvorefter købstæderne bestyrer disse veje, vedrører dels vejnettet gennem de bymæssige kommuners bebyggede område og dels væsentlige ubebyggede områder. Det kan i denne forbindelse bemærkes, at byzonerne ifølge by- og landzonestyrelsen § 4 skal indeholde arealreserver, svarende til det anslåede byggebehov for en 12 års periode. I dag indgår der enkelte steder (Herningegnen, Køge Bugtområdet) arealreserver til 50 års forbrug, og mange steder svarer arealreserverne til mellem 20 års og 35 års forbrug.

Opsplitningen af det overordnede vejnet efter de foreslåede retningslinier vil vanskeliggøre en forsvarlig administration af vejnettet som en helhed, og det forekommer derfor ministeriet betænkeligt at gå ind for kommunernes forslag.

Der kan i øvrigt henvises til besvarelsen af spørgsmål 2 vedrørende en tilsvarende

henvendelse fra Amtsrådsforeningen, som finder, at kommunernes administration af et mere begrænset, overordnet vejnet kun bør accepteres som en 3-årig overgangsordning.

2. Fritagelse for tilsyn ved administrationen af bivejene.

Foreningerne ønsker at få de fremtidige kommuner sidestillet med de nuværende købstæder, der i vid udstrækning har kunnet handle uden tilsyn fra overordnet myndighed.

Synspunktet er aktuelt i følgende relationer:

Optagelse og nedlæggelse af biveje og stier som offentlige (Vbl. §§ 14 og 48).

Anlæg af nye biveje og disses benyttelse af en eller flere færdselsarter (Vbl. § 18, stk. 2).

Udarbejdelse af projekter (Vbl. § 18, stk. 3).

Bivejsnettets almindelige stand (Vbl. § 18, stk. 2).

Optagelse af biveje på vejplanen (Vbl. § 21).

Byggeliniepålæg over 50 m for biveje (Vbl. § 40).

Ophævelse og dispensation fra byggelinier for biveje (Vbl. § 45).

Realiteten er spørgsmålet om, hvorvidt bivejene skal administreres alene ud fra lokale ønsker og hensyn, eller om der i administrationen skal indgå overvejelser, baseret på princippet om vejnettet som en færdselsmæssig enhed.

Hvis kommunernes synspunkter i henvendelsen til folketingsudvalget følges, indskrænkes amtsrådenes praktiske muligheder for at koordinere såvel de enkelte primærkommuners vejnet indbyrdes som disse net i forhold til amtsvejene. Udformningen af bivejsnettet må i øvrigt indgå i den fysiske planlægning på amtsniveauet.

Man henviser i øvrigt til besvarelsen af spørgsmål 2 vedrørende en tilsvarende henvendelse fra Amtsrådsforeningen.

På baggrund af det foran anførte finder ministeriet, at man bør fastholde lovforslaget i den foreliggende form. Ændringer af vejlovgivningen ud over de konsekvensændringer, der må iværksættes pr. 1. april 1970, må efter ministeriets opfattelse afvente resultatet af de forhandlinger om fordelingen af opgaverne mellem staten og kommunerne inden for vejvæsenets område, som vil blive genoptaget, når de nye amtsråd og kommunalbestyrelser er etableret efter kommunevalget, jfr. socialministerens redegørelse i folketinget den 14. januar 1970 i forbindelse med fremsættelsen af visse sociale love.

Vedrørende organisationernes forslag om redaktionel ændring af definitionen af kommunebegrebet, jfr. lovforslagets § 1, nr. 1, bemærkes, at dette forslag tillige med forskellige andre redaktionelle ændringer, bl. a. som følge af en henvendelse fra Københavns kommune, er under overvejelse. Eventuelle ændringer vil blive optaget i ændringsforslag til lovforslaget, som snarest vil blive fremsendt.

Ministerens kommentarer til vedlagte skrivelse af 2. december 1969 fra Bymæssige Kommuner, Den danske Købstadforening og De samvirkende Kommunalforeninger i Danmark.

Bilag 3.

AMTSRÅDSFORENINGEN I DANMARK

København, den 13. januar 1970.

Amtsrådsforeningen tillader sig hoslagt at fremsende en række ændringsforslag med tilhørende bemærkninger til det af ministeren for offentlige arbejder den 8. oktober 1969 fremsatte forslag til lov om ændring i vejlove som følge af ændringerne i den kommunale styrelseslovgivning m. v.

Amtsrådsforeningen, der som anført i bemærkningerne til ministerens lovforslag tidligere har haft lejlighed til at gøre sig bekendt med et af ministeriet for offentlige arbejder, vejdirektoratet, udarbejdet udkast til lovforslaget, kan fuldt ud tilslutte sig lovforslagets hovedprincipper, herunder at amtsrådene fremtidigt overtager bestyrelsen af hovedlandeveje og landeveje også i de hidtidige købstæder:

Amtsrådsforeningen nærer imidlertid afgørende betænkeligheder — såvel principielt som vejpolitisk — ved ministerens forslag om at indføre begrebet „bykommune“ i vejbestyrelsesloven som betegnelse for de kommuner, hvori de hidtidige købstæder m. v. indgår, og mod forslaget bestemmelser om, at der også mere varigt skal tillægges

„bykommuner“ en særlig status i relation til vejlovgivningen.

Amtsrådsforeningens ændringsforslag til sigter at fjerne begrebet „bykommune“ fra vejbestyrelsesloven og at begrænse særreglerne for de hidtil købstadkommunalt bestyrede hovedlandeveje og landeveje til tidsbegrænsede overgangsregler. Herudover fremsættes et enkelt ændringsforslag til vejtilskudslovens § 2, stk. 6, med henblik på, at udgifter til renholdelse og vintervedligeholdelse af veje skal kunne medregnes blandt de refusionsberettigede vejudgifter.

Det tilføjes, at Amtsrådsforeningen finder, at spørgsmålet om vejnævnets sammensætning (vejbestyrelseslovens § 5) bør tages op til overvejelse under hensyn til den ændrede kommunestruktur og den forventede sammenlægning af de primærkommunale organisationer til én landsforening.

Man anmoder om, at repræsentanter for Amtsrådsforeningen over for folketingsudvalget må få lejlighed til nærmere at redegøre for foreningens synspunkter.

P. E. Eriksen.

/ Jens M. Nielsen.

Til folketingets udvalg angående forslag til lov om ændringer i vejlove som følge af ændringerne i den kommunale styrelseslovgivning m. v. (lovforslag nr. 11 1969-70).

Underbilag til bilag 2.

AMTSRÅDSFORENINGEN I DANMARK

Den 13. januar 1970.

Amtsrådsforeningens ændringsforslag til det af ministeren for offentlige arbejder den 8. oktober 1969 fremsatte forslag til lov om ændring i vejlove som følge af ændringerne i den kommunale styrelseslovgivning m. v.

Til § 1 (Vejbestyrelsesloven).

1°. Til § 1, nr. 1 (vejbestyrelseslovens § 2).

Stk. 2 udgår.

2°. Til § 1, nr. 4 (vejbestyrelseslovens § 6).

I stk. 1 udgår 3. punktum, og 4. punktum, bliver 3. punktum.

3°. Til § 1, nr. 20 (vejbestyrelseslovens § 18, stk. 4).

I stk. 4 udgår 2. punktum. I 3. punktum, der bliver 2. punktum, udgår ordet „andre“.

4°. Til § 1, nr. 51 (vejbestyrelseslovens § 45, stk. 1).

I stedet for den af ministeren foreslåede ændring foreslås følgende affattelse:

„51. § 45, stk. 1, 2. punktum ophæves.“

I § 45, stk. 1, 3. punktum, der bliver andet punktum, ændres „kommunal“ til: „amtskommunale og kommunale“.

Til § 2 (Hovedlandevejsloven).

5°. Til § 2, nr. 4 (hovedlandevejslovens § 3, stk. 2).

I stedet for den af ministeren foreslåede ændring foreslås følgende affattelse:

„4. § 3, stk. 2, 1. punktum, affattes således: „Når de øvrige i §§ 1 og 2 omhandlede anlæg er bragt til udførelse, overgår de til bestyrelse af vedkommende i vejbestyrelseslovens § 6, stk. 1, 2. og 3. punktum, omhandlede myndighed.“

6°. Til § 2, nr. 5 (hovedlandevejslovens § 3, stk. 2).

I stedet for den af ministeren foreslåede ændring foreslås følgende affattelse:

„5. § 3, stk. 2, 2. og 3. punktum, udgår.“

7°. Til § 2, nr. 7 (hovedlandevejslovens § 4, stk. 1).

I den af ministeren foreslåede affattelse af hovedlandevejslovens § 4, stk. 1, 1. punktum, udgår ordene „jf. dog stk. 2“.

8°. Til § 2, nr. 9 (hovedlandevejslovens § 4, stk. 2).

I stedet for den af ministeren foreslåede ændring foreslås følgende affattelse:

„9. I § 4 udgår stk. 2, og stk. 3 bliver stk. 2.“

9°. Til § 2, nr. 10 (hovedlandevejslovens § 4, stk. 2, i den gældende affattelse).

Ændringsforslaget bortfalder.

10°. Til § 2, nr. 11 (hovedlandevejslovens § 4, stk. 3).

I stedet for den af ministeren foreslåede ændring foreslås følgende affattelse:

„11. I § 4, stk. 3, der bliver stk. 2, ændres „den kommunale“ til: „amtsrådet eller den kommunale“.

11°. Til § 2, nr. 12 (hovedlandevejslovens § 5, stk. 1).

I stedet for den af ministeren foreslåede ændring foreslås følgende affattelse:

„12. I § 5, stk. 1, ændres „§ 4, stk. 1-2“ til: „§ 4, stk. 1“, og „kommunale“ udgår.

Til § 3 (Vejtilskudsloven).

12°. Til § 3, nr. 3 (vejtilskudslovens § 1, stk. 2).

I stedet for den af ministeren foreslåede ændring foreslås følgende affattelse:

„3. I § 1, stk. 2, sidste punktum, udgår „købstæderne“.

13°. I stedet for den af ministeren foreslåede ændring foreslås følgende affattelse:

„10. § 4, stk. 2, affattes således:

„Stk. 2. Kommunerne indsender senest inden udgangen af oktober endelige vejregnskaber for det foregående finansår i revideret stand til amtsrådene, der senest 31. december til ministeren for offentlige arbejder afgiver indstilling om størrelsen af den endelige refusion, der tilkommer kommunerne.“

14°. Som nyt ændringsforslag til vejtilskudslovens § 2, stk. 6, foreslås optaget:

„Nr. 00. § 2, stk. 6, affattes således:“ I vej-udgifterne medtages udgifterne til renholdelse og vintervedligeholdelse af veje, herunder udgifterne til snerydning, bortkørsel af sne og grusning på kørebane og cykelstier samt udgifter til anskaffelse, drift og vedligeholdelse af renholdelses-, snerydnings- og grusningsmateriel samt sne-skærme. Ligeledes kan udgifter til vejtafler, lyssignaler og anden afmærkning medtages.“

Til § 5 (Iltkrafttrædelsesbestemmelsen).

15°. Som nyt stk. 2 i § 5 indsættes:

„Stk. 2. Der fastsættes følgende overgangsregler:

1. Strækninger af hovedlandeveje og landeveje, som indtil 1. april 1970 har henhørt under et byråds bestyrelse, forbliver indtil den 1. april 1973 under kommunal bestyrelse, medmindre de overføres til amtsrådets bestyrelse i medfør af bestemmelserne i § 9 i lov om bestyrelsen af de offentlige veje.

Det påhviler ministeren for offentlige arbejder inden den 1. april 1973 at tilendebringe klassificeringen af de offentlige veje i de hidtidige købstæder.

På landevejsstrækninger, der i henhold til foranstående bestemmelser forbliver under kommunal bestyrelse, varetager kommunalbestyrelsen de pligter og udøver de beføjelser, der ved vejbestyrelsesloven er henlagt til amtsrådene, og de af kommunalbestyrelsen truffne beslutninger kan indbringes for ministeren for offentlige arbejder i samme omfang som beslutninger truffet af amtsrådene. Ophævelse af og afvigelse fra bestemmelser i medfør af vejbestyrelseslovens §§ 40 og 41 om byggelinier langs landeveje meddeles dog af amtsrådet. Endvidere skal indstillinger til ministeren om anlægsarbejder på hovedlandeveje, jfr. vejbestyrelseslovens § 17, stk. 3, og om godkendelse af projekter, jfr. vejbestyrelseslovens § 17, stk. 5, ved forelæggelsen for ministeren være ledsaget af en erklæring fra amtsrådet.

2. Hvor ministeren før den 1. april 1970 har truffet aftale med et byråd om bistand fra købstadkommunens vejvæsen til projektering og anlæg af motorveje, videreføres denne aftale på i øvrigt uændrede vilkår af

den kommune, hvori købstadkommunen indgår.

I tilfælde, hvor en købstadkommune har bistået ministeren ved bestyrelsen af motorveje, fortsættes denne bistand af den kommune, hvori købstadkommunen indgår, indtil andet bestemmes af ministeren, dog længst til den 1. april 1973, og kommunalbestyrelsen har de pligter og de beføjelser, der ellers er tillagt amtsrådet. Indstilling til ministeren om anlægsarbejder skal dog altid være ledsaget af vedkommende amtsråds erklæring. Det samme gælder andragender om tilladelser og dispensationer, der i medfør af hovedlandevejslovens § 5 forelægges gennem vedkommende vejbestyrelse. Ministeren kan bemyndige amtsrådet til på hans vegne at meddele tilladelser og dispensationer, jfr. hovedlandevejslovens § 5, stk. 2.

Hvor projektering eller anlæg af andre anlægsarbejder end motorvejsanlæg er påbegyndt af en købstadkommunal vejbestyrelse før den 1. april 1970, afsluttes arbejdet ved den nye kommunes foranstaltning, medmindre andet bestemmes af ministeren i henhold til hovedlandevejslovens § 7. Færdiggøres et anlæg på en eksisterende hovedlandevej før den 1. april 1973, bestemmer ministeren for offentlige arbejder, om anlægget straks skal overgå til amtsrådets bestyrelse.

Hvor der før 1. april 1970 er oprettet fælles tjeneste for amts- og købstadkommuner i henhold til hovedlandevejslovens § 7, stk. 1, 2. punktum, bestemmer ministeren, hvorvidt den fælles tjeneste skal ophøre, således at samtlige forpligtelser overgår til amtsrådet.

3. Hvor en hovedlandevej i henhold til bestemmelserne i nr. 1 indtil videre fortsat er undergivet kommunal bestyrelse, ydes der kommunen refusion af udgifter vedrørende hovedlandevejen efter de samme regler, som gælder for hovedlandeveje i Københavns og Frederiksberg kommuner, jfr. bestemmelserne i § 1, stk. 2, 3. punktum, i lov om tilskud til de offentlige veje.“

Stk. 2 og 3 bliver til stk. 3 og 4.

Bemærkninger til Amtsrådsforeningens ændringsforslag.

I det af ministeren for offentlige arbejder fremsatte lovforslag indføres begrebet „by-

kommune“ i vejbestyrelsesloven for at skabe grundlag dels for *overgangsregler*, der indtil videre giver mulighed for kommunal bestyrelse af de hidtil købstadkommunalt bestyrede hovedlandeveje og landeveje, dels for *mere, varigt* at åbne mulighed for, at „bykommunerne“ kan deltage i forvaltningen af hovedlandeveje og landeveje i de centrale dele af større byområder på lige fod med amtskommunerne.

Behovet for visse overgangsregler forstærkes af, at den i vejbestyrelsesloven af 1957 foreskrevne klassificering af landeveje i købstæder ikke er gennemført, men stort set står tilbage.

Begrebet „bykommune“ som betegnelse for kommuner, der får tillagt en særlig kompetence og dermed en særlig status, kendes ikke hverken i den nye lov om kommunernes styrelse, der træder i kraft den 1. april 1970, eller i lovgivningen i øvrigt. Det må allerede af den grund anses for overordentlig uheldigt at indføre begrebet i vejlovgivningen, ligesom indførelsen af en sådan særlig kommunekategori må anses for absolut uforenelig med kommunalreformens målsætning, der går ud på at skabe en ensartet kommunestruktur uafhængig af den hidtidige sondring mellem købstadkommuner og sognekommuner.

Ser man bort fra overgangsproblemer og fra de særlige problemer, der følger af, at landevejsklassificeringen i købstæder mangler, forekommer det endvidere vejpolitisk uheldigt, hvis man også efter kommunalreformens ikrafttræden lader vejenes bestyrelsesforhold m. v. være afhængig af den i relation til vejvæsenet tilfældige og formelle omstændighed, om der i en ny kommune indgår en tidligere købstad eller ej.

Kommunalreformen og den ensartede kommunestruktur giver mulighed for at samordne vejklassificering og vejbestyrelse, således at vejbestyrelsen ligesom klassificeringen bliver afhængig af vejenes trafikale betydning.

Efter ministerens lovforslag skal hovedlandeveje (bortset fra motorveje) og landeveje som altovervejende hovedregel bestyres af de kommende amtsråd. Amtsrådsforeningens ændringsforslag går ud på at gennemføre denne hovedregel konsekvent, således at alle hovedlandeveje (bortset fra motorveje) og landeveje efter en overgangsperi-

ode, der foreslås sat til 3 år, overgår til amtsrådenes bestyrelse.

I overgangsperioden bibeholdes den kommunale bestyrelse af de hidtil købstadkommunalt bestyrede veje, herunder hovedlandeveje og landeveje. De beføjelser vedrørende hovedlandeveje og landeveje, der ellers tilkommer amtsrådet, udøves i overgangstiden for kommunalt bestyrede hovedlandeveje og landeveje af kommunalbestyrelsen under direkte tilsyn af ministeren for offentlige arbejder, dog således, at ministerens godkendelse af dispositioner, der i særlig grad foregriber fremtiden (nyanlæg, dispensation fra byggelinier o. lign.) først kan gives, efter at amtsrådet har haft lejlighed til at ytre sig. Dispensationsbeføjelsen vedrørende byggelinier langs landeveje foreslås straks overført til amtsrådene.

Da særreglerne for de hidtil købstadkommunalt bestyrede hovedlandeveje og landeveje efter Amtsrådsforeningens forslag får karakter af tidsbegrænsede overgangsregler, foreslås de samlet i ikrafttrædelsesbestemmelsen til ministerens lovforslag (lovforslagets § 5). Overgangsreglerne må affattes, så de også sikrer, at ministeren i overgangstiden fortsat kan hente bistand i samme omfang som før 1. april 1970 fra kommunale vejbestyrelser til projektering, anlæg og drift af hovedlandeveje, der er anlagt og udbygget som motorveje.

Til Amtsrådsforeningens ændringsforslag nr. 1°.

Begrebet „bykommune“ foreslås fjernet fra lovforslaget (vejbestyrelsesloven) som værende overflødig, hvis særreglerne om de hidtil købstadkommunalt bestyrede hovedlandeveje og landeveje som af Amtsrådsforeningen foreslået samles i ikrafttrædelsesbestemmelsen og begrænses til overgangsregler.

I øvrigt fastholdes den af ministeren foreslåede sprogbred, herunder betegnelserne kommune og amtskommune. Da vejbestyrelsesloven også omfatter bestyrelsen af de offentlige veje i København og Frederiksberg, omfatter ordet „kommune“ og afledninger heraf i nogle af bestemmelserne, f. eks. i visse af vejbestyrelseslovens fællesregler om hovedlandeveje, ud over de i § 2 nævnte kommuner også København og Frederiksberg. Dette får navnlig betydning,

hvor der i ministerens lovforslag findes bestemmelser for „amtskommunalt eller kommunalt“ bestyrede hovedlandeveje (ministerens ændringsforslag til vejbestyrelseslovens § 17, § 25, stk. 2, § 43 m. fl. bestemmelser), idet disse punkter i lovforslaget af den nævnte grund ikke berøres af Amtsrådsforeningens ændringsforslag.

I lov om hovedlandeveje i dens hidtil gældende affattelse benyttes betegnelsen bykommune som fællesbetegnelse for København, Frederiksberg og købstæderne. Gennemføres Amtsrådsforeningens forslag, vil betegnelsen bykommune i hovedlandeveysloven alene betyde København og Frederiksberg.

Til Amtsrådsforeningens ændringsforslag nr. 20.

I stedet for at indføre særregler for de hidtil købstadkommunalt bestyrede hovedlandeveje og landeveje i selve vejbestyrelseslovens tekst foreslår Amtsrådsforeningen overgangsreglerne samlet i ikrafttrædelsesbestemmelsen til ændringsloven (lovforslagets § 5). Ændringsforslaget er en konsekvens heraf.

Til Amtsrådsforeningens ændringsforslag nr. 30.

Efter ministerens lovforslag vil kommuner, hvori en tidligere købstad indgår, umiddelbart være fritaget for at søge amtsrådets godkendelse af bivejsprojekter. For andre kommuners vedkommende gælder en sådan fritagelse kun, hvis den meddeles af ministeren. Det synes dog forudsat i bemærkningerne til ministerens lovforslag, at de kommuner, hvori kommuner, som tidligere har fået meddelt fritagelse, indgår, fortsat i deres helhed skal være fritaget fra at søge teknisk godkendelse.

Efter Amtsrådsforeningens opfattelse må det på tilsvarende måde kunne indfortolkes, at de kommuner, hvori en købstadkommune indgår, i hvert fald som altovervejende hovedregel skal være fritaget for at søge projektgodkendelse. Amtsrådsforeningens ændringsforslag medfører imidlertid, at alle kommuner principielt bliver ligestillede, således at det fremtidigt alene vil være afgørende for (fortsat) fritagelse for at søge teknisk godkendelse, om kommunen har en teknisk forvaltning af en sådan karakter, at

ministeren for offentlige arbejder finder grundlag for at undtage den fra kravet om at indsende projekter til amtsrådets godkendelse.

Amtsrådsforeningen skal iøvrigt tillade sig at fremhæve betydningen af, at kommunerne, der fremtidig alle skal have amtsrådets godkendelse af, at en vej optages som bivej, for nye vejes vedkommende søger amtsrådets godkendelse af optagelsen, før vejen anlægges.

Til Amtsrådsforeningens ændringsforslag nr. 40.

Den gældende bestemmelse i vejbestyrelseslovens § 45, stk. 1, 2. punktum, henlægger beføjelsen til at dispensere fra byggeliniebemmelser for købstadkommunale landeveje til ministeren for offentlige arbejder, medens amtsrådene efter § 45, stk. 2, i den gældende lov selv kan dispensere fra byggelinier langs de af dem bestyrede landeveje.

Bortfald af de særlige „bykommuneregler“ vil medføre, at en bestemmelse svarende til den hidtidige særbestemmelse om byggeliniedispensation for de købstadkommunale landeveje kan udgå som overflødig.

I Amtsrådsforeningens ændringsforslag til ikrafttrædelsesbestemmelserne i lovforslagets § 5 er det foreslået, at beføjelsen til at dispensere fra byggelinier langs landeveje, der i henhold til overgangsbestemmelsen forbliver under købstadkommunal bestyrelse, af vejpolitiske grunde (og i overensstemmelse med lovforslagets decentraliseringstendens) straks skal overgå til amtsrådene.

Til Amtsrådsforeningens ændringsforslag nr. 50.

Bestemmelsen fastslår, at nye hovedlandeveysanlæg bortset fra motorveje, når de er bragt til udførelse, overgår til bestyrelse enten af vedkommende amtsråd eller af Københavns magistrat eller Frederiksberg kommunalbestyrelse.

Til Amtsrådsforeningens ændringsforslag nr. 60.

Bestemmelserne i § 3, stk. 2; 2. og 3. punktum, der giver ministeren for offentlige arbejder mulighed for at overføre anlæg på købstadgrund til amtsrådenes bestyrelse samt til at træffe bestemmelse om de økono-

miske vilkår for en sådan overgang, kan udgå som overflødige, når bestyrelsen af samtlige hovedlandevejsanlæg overgår til amtsrådene.

Til Amtsrådsforeningens ændringsforslag nr. 7°.

Ændringsforslaget er redaktionelt, jfr. Amtsrådsforeningens ændringsforslag nr. 8°.

Til Amtsrådsforeningens ændringsforslag nr. 8°.

Bestemmelserne i hovedlandevejslovens § 4, stk. 2, der bl. a. giver ministeren for offentlige arbejder mulighed for at bestemme, at et amtsråd skal bistå ved bestyrelsen af et motorvejsanlæg på købstadsgrund og i det hele for at træffe bestemmelser, der under den hidtidige ordning trods det store antal hovedlandevejs- og landevejsbestyrelser (amtsråd og byrådene i de hidtidige købstæder) kunne give mulighed for en rationel drift af motorveje, vil efter købstædernes optagelse i amtskommunerne og amtsrådenes overtagelse af bestyrelsen af hovedlandeveje kun have betydning for samarbejdet mellem København-Frederiksberg og Københavns amtsråd og for samarbejdet de 14 amtsråd indbyrdes. Det vil formentlig være helt unødvendigt at have en lovbestemmelse, der særlig sikrer mulighed for at etablere et samarbejde disse (få) myndigheder imellem.

Til Amtsrådsforeningens ændringsforslag nr. 9°.

Det forelåede bortfald af ministerens ændringsforslag følger af forslaget om helt at ophæve hovedlandevejslovens § 4, stk. 2.

Til Amtsrådsforeningens ændringsforslag nr. 10° og 11°.

Ændringsforslagene er redaktionelle.

Til Amtsrådsforeningens ændringsforslag nr. 12°.

Bestemmelsen om, at kommuner, der i henhold til overgangsreglerne bistår ved administrationen af hovedlandeveje, får en forhøjet refusion, foreslås ligesom de øvrige overgangsregler vedrørende de hidtil købstadkommunalt bestyrede (hoved)landeveje henført til ikrafttrædelsesbestemmelserne i lovforslagets § 5.

Til Amtsrådsforeningens ændringsforslag nr. 13°.

Den hidtidige ordning, hvorefter der har været forskellige frister for indsendelse af henholdsvis købstadkommunale og sognekommunale vejregnskaber, må ses på baggrund af, at terminerne for regnskabsafslutning m. v. i de to kommunekategorier under den hidtidige kommunalordning har været forskellige.

Under den nye kommunale styrelseslov, der træder i kraft den 1. april 1970, vil der ikke være grund til at opretholde forskellige frister.

Til Amtsrådsforeningens ændringsforslag nr. 14°.

Ændringsforslaget må ses på baggrund af lovforslaget om vintervedligeholdelse og renholdelse af veje (lovforslag nr. 10 1969-70), der gør såvel vintervedligeholdelse som renholdelse obligatorisk.

Til Amtsrådsforeningens ændringsforslag nr. 15°.

Ændringsforslaget sigter at skabe en overgangsperiode på 3 år, hvor bestyrelsen af hovedlandeveje og landeveje, der hidtil har været købstadkommunalt bestyrede, kan forblive hos den kommune, hvori købstadkommunen indgår.

Det foreslås samtidig, at klassificeringen af de offentlige veje i de nuværende købstadområder skal bringes til afslutning inden udløbet af den treårige overgangsperiode.

Overgangsbestemmelserne vedrørende vejbestyrelsesloven søges ved ændringsforslaget samlet i ikrafttrædelsesbestemmelsen; således at overgangsreglerne vedrørende vejbestyrelsesloven samles i lovens § 5, stk. 2, nr. 1, overgangsreglerne vedrørende hovedlandevejsloven i § 5, stk. 2, nr. 2, og overgangsbestemmelserne vedrørende vejtilskudsloven i § 5, stk. 2, nr. 3.

Amtsrådsforeningen anser det af vejpolitiske grunde for overordentligt væsentligt, at det klart præciseres, at fortsat kommunal bestyrelse af veje, der efter deres trafikale betydning er klassificeret som hovedlandeveje eller landeveje, uden for København-Frederiksberg er en tidsbegrænset undtagelse, kun omfattende allerede bestående veje. Herudover bør overgangsreglerne udformes, så amtsrådene allerede fra den 1.

april 1970 at regne får indflydelse på særlig betydningsfulde dispositioner, herunder projekter til anlægsarbejder. Det må ellers brynges, at de vanskeligheder med hensyn til vejanlæg eller omlægning af gennemgående vejforbindelser i områder omkring byer, der hidtil har gjort sig gældende som følge af vejbestyrelsens opdeling mellem amtsråd og byråd, jfr. ministerens bemærkninger til lovforslagets § 1, nr. 4, ellers fortsat vil gøre sig gældende i overgangstiden.

I øvrigt følger de af Amtsrådsforeningen

foreslåede overgangsregler principielt tankegangen bag ministerens lovforslag, idet overgangsbestemmelserne er søgt udformet, så de i enhver henseende giver mulighed for en glidende og uforstyrret overgang af vejenes bestyrelse.

Amtsrådsforeningens ændringsforslag udelukker selvsagt ikke, at der uanset vejenes bestyrelsesforhold etableres et samarbejde mellem amtsråd og kommuner om praktiske spørgsmål i forbindelse med drift og vedligeholdelse af veje.

Bilag 4.

Ministerens kommentarer til bilag 3.

I skrivelse af 13. januar 1970 har amtsrådsforeningen over for folketingsudvalget vedrørende forslag til lov om ændringer i vejlove som følge af ændringerne i den kommunale styrelseslovgivning fremsat forskellige ønsker om revision af det foreliggende lovforslag.

Foreningen kan helt tilslutte sig lovforslagets hovedprincipper, men finder, at det på visse punkter ikke radikalt nok anerkender amtsrådenes placering i det administrative system.

Et medfulgt forslag til ændringer af det foreliggende lovforslag indeholder en række detailændringer, der er en følge af amtsrådsforeningens ønske om at styrke amtsrådene over for kommunerne, samt visse andre forslag.

Følgende problemer er omtalt i amtsrådsforeningens forslag:

1: *Bestyrelsesforholdet.*

Foreningen kan acceptere forslaget om, at de hidtidige købstæder beholder bestyrelsen af hovedlandeveje og landeveje i det hidtidige omfang, men mener, at dette bør ske i form af en treårig overgangsordning. Samtidig forudsætter foreningen, at klassifikationen af landeveje i købstæderne tilendebringes inden udløbet af treårsperioden, d. v. s. inden 1. april 1973.

Man har i betænkningen til det foreliggende lovforslag forudsat, at der ved den omhandlede klassifikation for de enkelte købstæder skulle træffes bestemmelse om, i hvilket omfang der bør ske ændringer i bestyrelsesforholdet for de hidtil af købstæderne administrerede vigtige veje, og man vil herfra nære betænkelighed ved at binde sig til en bestemt dato for gennemførelsen af den nævnte klassifikation.

2: *Projektgodkendelse.*

Amtsrådsforeningen ønsker ikke nogen særregel for de hidtidige købstæder i henseende til godkendelse af bivejsprojekter, men finder, at disse må sidestilles med alle andre kommuner, således at det alene er spørgsmålet om, hvorvidt disse har en effektiv teknisk forvaltning, der kan begrunde fritagelse for projektgodkendelse.

Man finder herfra, at det problem, der her rejses af amtsrådsforeningen, næppe har større betydning, idet man må påregne, at samtlige kommuner, der hidtil har haft købstadstatus, opfylder betingelserne for at få fritagelse for projektgodkendelse, jfr. vejbestyrelseslovens § 18, stk. 4.

3: *Dispensation fra byggelinier for landeveje.*

Amtsrådene har efter den nuværende vejbestyrelseslov kompetence til at meddele dispensation fra byggeliniebestemmelser for landeveje, og foreningen finder, at amtsrådene af vejpolitiske grunde tillige bør have tilsvarende beføjelse for de landeveje, der administreres midlertidigt af de hidtidige købstæder.

Spørgsmålet hænger sammen med amtsrådsforeningens principielle ønske om at overtage samtlige landeveje efter 1. april 1973, og en afvisning af dette ønske må medføre, at de hidtidige købstæder indtil videre må udøve dispensationsbeføjelsen i disse sager.

4: *Indsendelse af vejregnskaber.*

Amtsrådsforeningen finder, at reglen om forskellige frister for indsendelse af vejregnskaber, jfr. vejtilskudslovens § 4, er upåkrævet efter 1. april 1970, da terminerne for samtlige kommunekategorier bliver de samme.

Amtsrådsforeningens ændringsforslag (13°) kan tiltrædes, og jeg agter ved 2. behandling af lovforslaget at fremsætte ændringsforslag i overensstemmelse hermed.

5: *Anmeldelse af renholdelsesudgifter til vejrefusion.*

Amtsrådsforeningen ønsker adgang til at medregne udgifter til renholdelse af offentlige veje blandt de regnskabsmæssige udgifter. Der henvises herved til det foreliggende forslag til lov om vintervedligeholdelse m. v. af veje, der pålægger vejbestyrerne renholdelsen af de offentlige veje.

Efter gældende praksis er renholdelsen i dag refusionsberettiget, når denne sker af færdselsmæssige hensyn, hvorimod udgifter til renholdelse, der foretages af æstetiske og sundhedsmæssige grunde, ikke er refusionsberettigede.

Spørgsmålet om refusion af udgifter til renholdelse af vejnettet har størst betydning for primærkommunerne, idet det af forslaget til lov om vintervedligeholdelse og renholdelse af veje, § 4, fremgår, at vejbestyrersens renholdelsespligt uden for byer og bymæssige bebyggelser normalt alene omfatter den renholdelse, der er nødvendig for færdselssikkerheden.

Det har ikke været forudsat ved fremsættelsen af dette lovforslag, at udgifter til renholdelse af offentlige veje skulle kunne anmeldes til refusion i videre omfang, end det hidtil har været tilfældet.

6: *Vejnævnets sammensætning, jfr. vbl. § 5.*

Amtsrådsforeningen finder, at spørgsmålet om sammensætningen af vejnævnet, jfr. vbl. § 5, bør tages op til overvejelse på baggrund af den ændrede kommunestruktur og

den forventede sammenlægning af de primærkommunale organisationer.

Man er bekendt med det af indenrigsministeren fremsatte forslag til lov om ændring af lovgivningen om kommunale forhold, hvorefter der tillægges de enkelte ressortministre bemyndigelse til at bestemme, at de nævnte kommunale organisationers indstillingsret til nævn m. v. overgår til den kommunale organisation, som måtte blive dannet ved sammenslutning af disse foreninger.

Da der også fra de kommunale repræsentanter i vejnævnet er fremsat ønske om en ændret kommunal repræsentation i vejnævnet, agter ministeriet at tage dette spørgsmål op til forhandling med amtsrådsforeningen og de primærkommunale organisationer og eventuelt fremkomme med et ændringsforslag til det foreliggende lovforslag vedrørende spørgsmålet om vejnævnets sammensætning.

Idet man henviser til det foran anførte samt til besvarelsen af spørgsmål 1 vedrørende en tilsvarende henvendelse fra de kommunale organisationer, finder ministeriet, at man — bortset fra de under pkt. 4 og 6 anførte spørgsmål — bør fastholde lovforslaget i den foreliggende form.

Ændringer af vejlovgivningen ud over de konsekvensændringer, der må iværksættes pr. 1. april 1970, må efter ministeriets opfattelse afvente resultatet af de forhandlinger om fordelingen af opgaverne mellem staten og kommunerne inden for vejrvesenets område; som vil blive genoptaget, når de nye amtsråd og kommunalbestyrelser er etableret efter kommunevalget, jfr. socialministerens redegørelse i folketinget den 14. januar 1970 i forbindelse med fremsættelsen af visse sociale love.

Ministerens kommentarer udbedes til vedlagte henvendelse af 13. januar 1970 fra amtsrådsforeningen i Danmark.